

8) AKO SA CHRÁNIŤ PRED RADÓNOM?

Preventívne opatrenia

sa vykonávajú pred výstavbou domu alebo bytu.

Cieľom preventívnych opatrení je zabrániť prenikaniu radónu do domu alebo bytu

- použitím vhodných stavebných a izolačných materiálov,

- zabezpečením dostatočného odvetrania domu alebo bytu.

Nápravné opatrenia

sú vykonávané v existujúcej stavbe, teda dome alebo byte, ktoré zabránia prenikaniu radónu do vnútorného ovzdušia domu alebo bytu.

Nápravnými opatreniami môžu byť

- protiradónové bariéry umiestnené v základoch stavby,

- odvetrávacie systémy z podložia.

Výber najvhodnejšieho preventívneho alebo nápravného opatrenia závisí

- od typu stavby, teda domu alebo bytu,

- vlastnosti podložia,

- zisteného výskytu radónu v podloži alebo vo vnútornom ovzduší domu alebo bytu.

Položenie protiradónovej fólie

9) KDE MÔŽEM ZÍSKAŤ ĎALŠIE INFORMÁCIE O RADÓNE?

e-mail: radon@uvzsr.sk

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
www.uvzsr.sk

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava, hl. mesto so sídlom v Bratislavе
www.ruvzba.sk

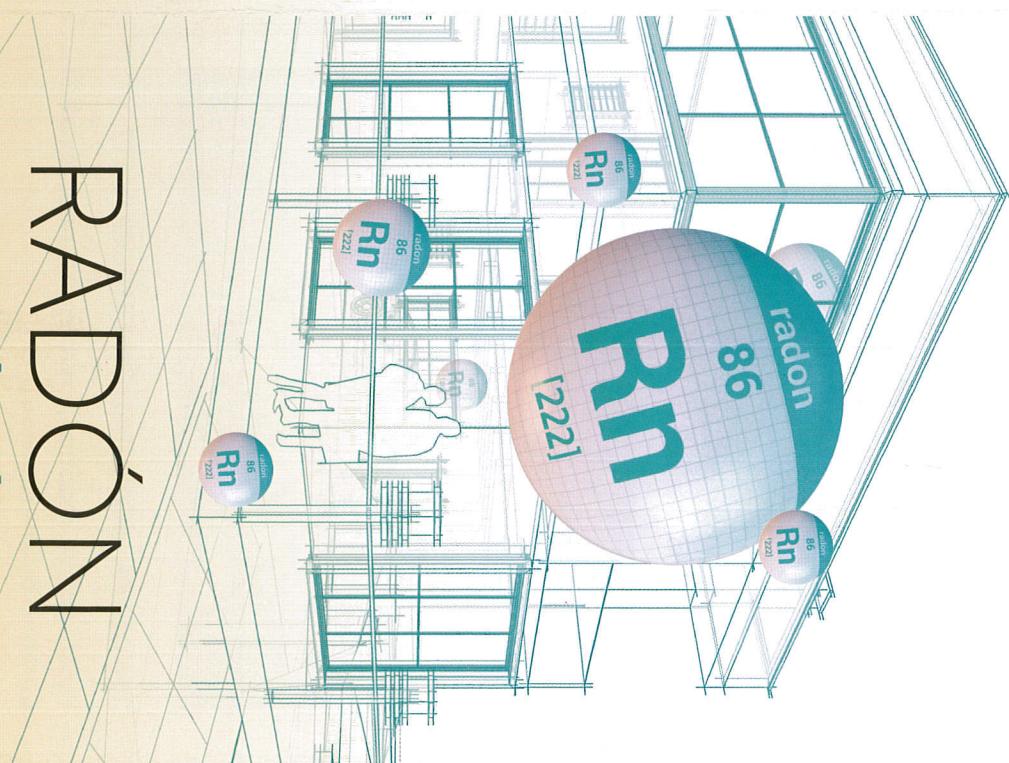
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
www.ruvznr.sk

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici
www.ruvzbb.sk

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach
www.ruvzke.sk

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
www.ruvznr.sk

RADÓN a zdravie obyvateľstva

Vyrobené s finančnou pomocou WHO v rámci Dvojročnej dohody o spolupráci s MZ SR na roky 2016-2017

Zdroj: Jiránek, M.: Izolace proti radónu

REGIONÁLNY ÚRAD
VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKÉJ
REPUBLIKY

ÚRAD
VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKÉJ
REPUBLIKY

World Health Organization
Country Office in Slovakia
Kancelária WHO na Slovensku

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V BANSKEJ BYSTRICI
Česta a nemencie 1, 975 60 Banská Bystrica

1) ČO JE RADÓN?

Radón je prírodný rádioaktívny plyn bez chuti a zápachu, ktorý sa nachádza všade okolo nás. Vzniká v pôde a v horninách postupnou premennou uránu, odkiaľ sa uvoľňuje do

○ pôdneho vzduchu,

○ vody,

○ vonkajšieho ovzdušia,

○ vnútorného ovzdušia domov a bytov.

4) POSTOJ SVETOVEJ ZDRAVOTNÍCKEJ ORGANIZÁCIE (WHO) K RADÓNU

WHO odporúča venovať zvýšenú pozornosť problematike radónu. Radón predstavuje po fajčení druhé najväčšie riziko vzniku rakoviny plúc.

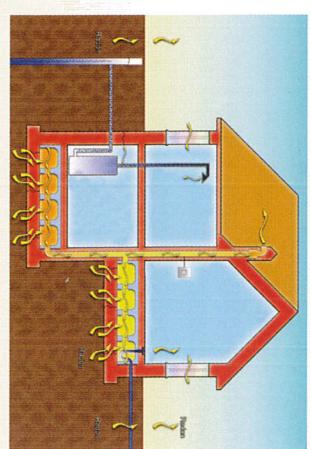
Súvislosť medzi zvýšeným výskytom rakoviny plúc a radónom bola jednoznačne preukázaná **epidemiologickými štúdiami** na obyvateľoch v oblastiach s vyšším výskytom radónu v podloži, v domoch a v bytoch.

Riziko vzniku rakoviny plúc zapričinené ožiarením radónom môže byť v rozmedzí 3% až 14% v závislosti od priemerného výskytu radónu v krajinе.

WHO odporúča krajinám, aby výskyt radónu vo vnútornom ovzduší budov nebol vyšší ako 300 Bq/m^3 .

Z prieskumov vyplynulo, že **obyvatelia vnímajú ožiarenie radónom ako najmenej významné riziko pre zdravie** v porovnaní s ostatnými rizikovými faktormi ako sú UV žiarenie, rtg žiarenie a iné elektromagnetické polia.

Súčasné poznatky potvrdzujú, že najvyššie riziko pre zdravie predstavuje ožiarenie radónom v porovnaní s uvedenými rizikovými faktormi.

6) AKO MÔŽEM ZISTIŤ, ČI MÁM RADÓN V DOME ALEBO V BYTE?

Priantomnosť radónu nevieme zistíť ľudskými zmyslami, ale meraním. Meranie radónu vo vnútornom ovzduší domov a bytov sa vykonáva jednoduchým meraním spravidla trvajúcim minimálne 3 mesiace organizáciou, ktorá má na to povolenie od ÚVZ SR.

7) AK MÔJ SUSED ZISTIL, ŽE MÁ PROBLÉM S RADÓNOM, MÔŽEM HO MAŤ AJ JA?

Áno, môžem ho mať aj ja. Výskyt radónu vo vnútornom ovzduší domov a bytov je rozdielny a závisí od

○ výskytu radónu v pôdnom vzduchu,

○ izolačného materiálu,

○ stavebného materiálu,

○ ročného obdobia,

○ spôsobu vetrania,

○ využívania.

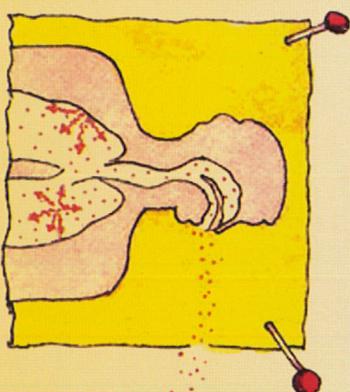
5) AKO SA RADÓN DOSTANE DO DOMU ALEBO BYTU?

Radón sa do domu alebo do bytu dostáva

○ zo zeme cez rôzne otvory, praskliny, netesnosti v stavebnej konštrukcii a difúziu,

○ zo stavebného materiálu s vyšším obsahom prírodných rádionuklidov, napríklad vyrobeného zo škváry alebo popolčeka,

○ z podzemnej vody pri sprchovaní, umývaní alebo varení.

- 3) AKO RADÓN VPLÝVA NA ZDRAVIE?**
- Radón sa dostáva do plúc dýchaním, kde môže spôsobiť ich poškodenie a môže zvýšiť riziko vzniku rakoviny. Príznaky rakoviny plúc sa nemusia prejavíť okamžite, ale môžu sa prejavíť o niekoľko rokov až desiatok rokov.

Zdroj: WHO